

Mandat for utredning av felles barnevern

Fokusspørsmål:

Hvordan kan vi sammen skape entusiasme og eierskap blant de involverte i prosessen, slik at resultatene overgår forventningene.

1. Bakgrunn

I hver kommune er det en barnevernstjeneste som tar i mot henvendelser og bekymringsmeldinger om barn som kan trenge hjelp fra barnevernet. Barnevernet skal sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg og bidra til at barn og unge får trygge oppvekstvilkår. Barnevernets oppgave er regulert i lov om barnevernstjenester.

Proessen kommunene har vært i knyttet til «**Barnevernløftet**» (i regi av KS Hedmark og Oppland), viser at det kan være utfordringer i framtidens barnevernstjeneste det kan være smart å stå sammen om. Stikkord er økt kapasitet og kompetanse både barnevernfaglig, i ledelse og kvalitets- og internkontrollarbeid. Kommunene har også god erfaring med etablering av fellesenheter.

Ny barnevernsreform vil gi mer ansvar til kommunene på barnevernsområdet. Endringene skal styrke kommunenes forebyggende arbeid og tidlig innsats. Kommunene får et større økonomisk ansvar for tiltak i barnevernet. Kommunene vil med dette disponere større deler av ressursene i barnevernet, men de må også betale mer for kostbare og inngripende tiltak som fosterhjem og institusjon. Dette gir økt økonomisk handlingsrom til å bygge opp gode lokale tilbud til familier som trenger tett oppfølging, samtidig som det gir kommunene sterke insentiver til å prioritere dette arbeidet.

Endringer i barnevernloven som har trådt i kraft, er kort oppsummert dette:

- **Rettighetslov:** Barnevernloven blir en rettighetslov for barn. Rettighetsfesting fremhever at det er barnet som er hovedpersonen i barnevernssaker.
- **Styrker barns medvirkning:** Barn har en selvstendig rett til å medvirke og at dette gjelder i alle forhold som gjelder barnet. Medvirkning innebærer blant annet at barnet skal få tilstrekkelig og tilpasset informasjon og ha rett til fritt å gi uttrykk for sine synspunkter.
- **Endret formålsbestemmelse:** For å bidra til at barn skal møtes med trygghet, kjærlighet og forståelse.
- **Oppfølging av barn og foreldre:** Det tydeliggjøres i loven hvordan barnevernstjenesten skal følge opp barn og foreldre som mottar barnevernstiltak.

- **Familien skal involveres:** Det lovfestes at barnevernstjenesten alltid skal vurdere om noen i barnets familie eller nære nettverk kan være fosterhjem. Det blir også et krav i loven at barnevernstjenesten skal jobbe mer systematisk med nettverksinvolvering.
- **Bedre dokumentasjon:** Flere av lovendringene skal bidra til bedre dokumentasjon i barnevernet. Grundigere dokumentasjon gir bedre beslutningsgrunnlag og riktigere avgjørelser til barnets beste.
- **Opplysningsplikten til barnevernet forenkles.** De som jobber med barn i barnehager, skoler, helsetjenesten og i andre offentlige tjenester har en lovbestemt plikt til å melde fra til barneverntjenesten ved mistanke om overgrep og annen alvorlig omsorgssvikt, eller hvis et barn har alvorlige atferdsvansker. Reglene om opplysningsplikten til barnevernet blir endret, både i barnevernloven og i andre særlover. Endringene skal klargjøre og forenkle bestemmelsene slik at de blir lettere å bruke for dem som er omfattet av opplysningsplikten.

Departementet arbeider videre, og tar sikte på å sende et forslag til ny barnevernslov på høring i 2019.

2. Forankring

De 3 rådmennene bestemte i møte 20. september 2018 å utarbeide et mandat for en prosjektgruppe som skal utrede mulighetene for etablering av felles barneverntjeneste.

Hypotese for en mulig etablering av felles barnevernstjeneste for kommunene i Lillehammerregionen:

Vi er bedre sammen.

Det er mulig å få til et moderne og framtidsrettet barnevern gjennom samarbeid mellom de tre kommunene.

3. Mandat og rammer for arbeidet

Det skal utarbeides et grunnlagsdokument som beskriver hvordan felles barnevern for kommunene i Lillehammer-regionen kan komme til å se ut basert på kravene til et moderne barnevern.

De formelle rammene for arbeidet er kommuneloven og barnevernloven.

Utredningen må når det gjelder organisering ta utgangspunkt i vertskommunemodellen i kommunelovens § 28.

Prosjektgruppen bes levere en prosjektplan, basert på mandatet – innen 1. januar 2020. Hovedfaser vil være:

- Utredning januar-april
- Beslutning i kommunestyrene i august 2019
- Eventuell implementering høsten 2019
- Oppstart av ny enhet: 01.01.2020.

Proessen og utredningen må ha disse elementene:

- Beskrivelse av **utfordringsbildet** for de 3 kommunenes barnevern i et langsiktig perspektiv, med hovedvekt på kommunenes rolle som tjenesteyter og arbeidsgiver.
- Beskrivelse av **styrker** i dag i den enkelte kommunes barnevern.
- Utarbeide **visjon og mål** for et felles barnevern, - effektmål og resultatmål. Hva skal det være godt for? Hvem skal det være godt for?

Aktuelle innfallsvinkler:

- Barnet som hovedpersonen i barnevernssaker
 - At foreldre som får hjelp og veiledning av barnevernet opplever samarbeidet som godt og nyttig
 - Tidlig innsats, forebyggende barnevern og tverrfaglig samhandling
 - Barnevernet som en attraktiv arbeidsplass hvor medarbeiderne opplever arbeidsglede, utviklingsmuligheter, utfordrende arbeidsoppgaver, ansvar og støtte.
- **Gevinstmuligheter:**
Gi en oversikt over forventede gevinster. Vurder minst fire typer gevinster:
KVALITET: bedre tjenester, økt brukertilfredshet, overholdelse av lovgivning.
EFFEKTIVITET: bedre måloppnåelse, samordning, redusert ressursbruk.
SÅRBARHET: systemer, kompetanse, nettverk.
ØKONOMI: mer rasjonell drift, reduserte kostnader.
 - **God involvering** av de ansatte, gjennom verktøy for innovasjon, medvirkning og kvalitetsvurdering.
 - Oppsummering av mulige fordeler og ulemper for de 3 kommunene ved å etablere en felles barneverntjeneste.
 - Forslag til saksframlegg med forslag til innstilling, med
 - forslag til samarbeidsavtale
 - forslag til budsjett
 - beskrivelse av virksomhetsoverdragelsen

- Kommunikasjonsplan, med ulike målgrupper:
 - innbyggere / brukere
 - samarbeidende tjenester
 - tillitsvalgte
 - ansatte

Organisering av arbeidet

Organisering

FUNKSJON / ROLLER	NAVN
Prosjekteier/oppdragsgiver (PE)	Regional rådmannsgruppe
Prosjektansvarlig (representerer eier) (PA)	Rannveig Mogren
Styringsgruppe	Rådmann Tord Buer Olsen Rådmann Ådne Bakke Rådmann Rannveig Mogren Hovedtillitsvalgt FO Lillehammer Hovedtillitsvalgt fra Fagforbundet Øyer/Gausdal
Prosjektgruppe (PG)	-Terje Ness, kommunalsjef Lillehammer kommune - Inger Jevne, barnevernleder Lillehammer kommune -Sølvi Bergset, enhetsleder Gausdal kommune -Gerd Hvoslef, tjenesteleder (fra 01.01.19) Øyer kommune
Prosess-støtte	Eli Eriksrud, prosessperson/rådgiver, som - utarbeider og oppdaterer prosjektplan - utreder ulike tema - fasiliteter møter - har sekretærfunksjon i ulike møteplasser
Referansegruppe 1	Barnevernslederne i de 3 kommunene
Referansegruppe 2	Tillitsvalgte og verneombud